

آیا شیخیه فرقه‌ای جدا از شیعه است؟

مکتب شیخیه فرقه‌ای جدا از شیعه دوازده امامی نیست و علمای آنها در علوم شرعی و حکمت الهی همچون سایر علمای شیعه برداشت‌های خود از کتاب و سنت را مطرح نموده اند و یکی از مکتبهای عمدۀ فکری شیعه بحساب می‌آیند.

مرحوم علامه طباطبائی در مورد طایفه شیخیه در کتاب "شیعه در اسلام" مینویسد :

"طایفه شیخیه که در دو قرن اخیر در میانه شیعه دوازده امامی پیدا شده اند نظر باینکه اختلافشان با دیگران در توجیه پاره‌ای از مسائل نظری است نه در اثبات ونفي اصل مسائل، جدائی ایشان را انشعاب نشمردیم".

معلوم می‌شود علمائی که در هر دو رشته فقه و حکمت و فلسفه عمیق و صاحب نظر بودند نه تنها به ردّ و انکارهای شتابزده نمی‌پردازند بلکه این مکتب فکری از مکاتب شیعه دوازده امامی دانسته و آنرا انشعاب از شیعه نمی‌شنمند.

وقصد آنمرحوم از مسائل نظری که اشاره نموده امثال مسأله کیفیت معاد جسمانی و معراج پیغمبر صلی

الله عليه وآله وبعض مسائل اصول فقه وپاره ای از مسائل فلسفه و حکمت الهی است و آنکه فرموده است نه در اثبات ونفي اصل مسائل ، تا آخر عبارت ایشان ، باین معنی است که آنمرحوم معتقد بوده است که شیخیه در اثبات ونفي اصول اعتقادات نه فرقی با سایر شیعه دارند ونه از شیعه منشعب شده اند و جدا بودن آنها فقط مربوط به توجیهات آنها در بعض مسائل نظری است که مکتبی را در شیعه بنیان نهاده است . و واضح است که اختلاف در مسائل نظری بین همه علماء مرسوم است و مناط کفر وایمان و دخول و خروج از دین و مذهب نمیباشد .

برای اینکه معرفی ساده ای از این مکتب شده باشد بهتر آن است که بعض از همین موارد اختلاف نظر را ذکر کنیم که تا اندازه ای مرزها و حدود این مکتب نیز ترسیم گردد.

و برای این توضیح تفاوت نظرها را بدو قسمت تقسیم میکنیم یکی تفاوتهایی که در بعض مسائل نظری فلسفی و حکمت‌های الهی مثل کیفیت معاد و معراج و فضائل امامان و بزرگان شیعه وجود دارد و دیگری تفاوتهایی که در اخذ احکام از ادله احکام وجود داردکه مربوط به اصول فقه است.

در دو فصل بعدی به این دو مساله خواهیم پرداخت.